



**P. Virgilio Maronis Aliorumque Poetarum Opuscula, Sive  
Lusus**

**Vergilius Maro, Publius**

**Antverpiae, 1566**

P. Ovidii Nasonis Ex Epigrammatis XII. Librorum Æneidos Argumenta.  
Decasticha.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69268](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69268)

*Iupiter auxilijs instructus Troius heros  
Aduenit: occurrunt Rutuli, atque in litore pugnant.  
Occidit à Turno Pallas, victor que superbus  
Aenea eripitur. Mezentius interit acer.*

5 Undecimi.

*Occisis proprium pars utraque reddit honorem.  
Supplicibus Calydone satus negat arma Latinis.  
Cum Drance alterno iurgat certamine Turnus.  
Aeneas equitem premitit, & obuia virgo  
10 Excipit: extincta, Rutuli dant terga, Camilla.*

Duodecimi.

*Troianis, Rutulis que placet coniungere foedus.  
Id Rutuli rumpunt: gnato Venus alma medetur  
Dictamno, Rutuli que luunt periuria victi.  
15 Cogitur Aenea Dauni concurrere proles.  
Pallantea necem misero dant cingula Turno.*

P. OVIDII NASONIS EX EPI.

GRAMMATIS XII. LIBRORVM

20 AENEIDOS ARGUMENTA.

Decasticha.

*Quantum Virgilius magno concessit Homero,  
Tantum ego Virgilio Naso poeta meo.  
25 Nec me pralatum cupio tibi ferre poetam,  
Ingenio si te subsequor, hoc satis est.  
Argumenta quidem librorum prima notavi,  
Errorem ignarus ne quis habere queat.  
Bis quinos feci legerent quo carmine versus,  
30 Aeneidos totum corpus ut esse putent.  
Affirmans grauitate mea, me carmine nullo  
Liuore hunc titulum preposuisse tibi.*

g 2

Primi

## Primi.

*Vir magnus bello, nulli pietate secundus,  
Aeneas odijs Iunonis pressus iniqua,  
Italiam quærens Siculis errauit in undis.*

Naufragus &  
tandem Libicas  
dimissus in

*\* Iactatus tandem Libya peruenit ad oras,  
Ignarus que loci fido comitatus Achate,  
Indicio matris regnum cognouit Elise.*

*Quin etiam nebula septus peruenit ad urbem,  
Abreptos que undis socios cum classe recepit.  
Hospitio que usus Didus per cuncta benigna,  
Excidium Troie iussus narrare parabat.*

## Secundi.

*Conticuere omnes, tunc sic fortissimus Heros  
Fata recensebat Troie, casus que suorum:  
Fallaces Graios, simulata que dona Minerue:  
Lacontis pœnam, & laxantem claustra Sinonem:  
Somnum, quo monitus acceperat Hectoris, atrum:*

*Iam flammæ calæ, Troum, patriæ que ruinas,  
Et Regis Priami fatum miserabile semper:  
Impositum que patrem collo, dextrâ que prehensum  
Ascanium, frustra à tergo comitante Creusa:*

receptos. Ereptam hanc fato, socios in monte repertos.

## Tertij.

*Post euerfa Phrygum regna, ut fuga cœpta moueri,  
Ut que sit in Thracen primò deuectus, ibi que  
Mœnia condiderit, Polydori cade piata:*

*Regis & hospitium, ut Phœbi responsa canebant,  
Cœptum iter in Creten, rursus noua fata reperta:*

Strophadum  
atque iterum  
enarrat

*Naufragus ut fuerit \* Strophadas compulsus ad undas:  
Inde fugam, & dira narrat præcepta Celenus:  
Liquerit ut que Helenum, perceptis ordine fatis.*

*Supplicem Achameniden, Polyphemo urgente recepit,  
Amissum-*

*Amissum' que patrē Drepani, atq. hic deinde quieuit.*

## Quarti.

*At regina graui Veneris iam carpitur igni:  
Consulitur soror Anna: placet succumbere amori.*

5 *Fiunt sacra Deis: onerantur Numina donis.*

*Itur venatum: Veneris clam fœdera iungunt.*

*Facti fama volat. monitus tunc numine Diuum,*

*Aeneas classē' que fuga, socios' que parabat.*

*Sensit amans Dido, precibus conata morari.*

10 *Postquam fata \*iubent, nec iam datur vlla facultas:*

videt.

*Conscendit' que pyram, dixit' que nouissima verba,*

*Et vitam infelix multo cum sanguine fudit.*

## Quinti.

*Nauigat Aeneas, Siculas defertur ad oras.*

15 *Hic Maneis celebrat patrios, vnà hospes Acestes.*

*Ludos ad tumulum faciunt: certamina ponunt.*

*Prodigium est cunctis ardens\* allapsa sagitta.*

*Iris\* anum Beroën habitu mentita senili,*

*Incendit naueis, subitus quas vindicat imber.*

delapsa  
tum. al. Nutri-  
cem Ber.

20 *In somnis pater Anchises que bella gerenda,*

*Quo' que duce ad Maneis possit descendere, \*monstrat.*

narrat.

*Transcribit matres urbi, populū' que volentem,*

*Et placidum Aeneas Palinurum quærit in undis.*

## Sexti.

25 *Cumas deinde venit: fert hinc responsa Sibylla.*

*Misenum sepelit: mons seruat nomen humati.*

*Ramum etiam Diuum placato numine portat,*

*Et vates longæna vnà descendit Auernum.*

*Agnoscit Palinurum, & ibi solatur Elisam,*

30 *Deiphobū' que videt lacerum crudeliter ora.*

*Vmbrarum pœnas discit, narrante Sibylla,*

*Conuenit Anchisen penitus \*in valle virenti,*

conualle

*Agnoscit que suam prolem, monstrante parente,  
Hæc ubi percepit, graditur, socios que reuisit.*

Septimi.

*Hic quoque Caietam sepelit, tum deinde profectus  
Laurentum venit, hanc verbis cognouit Iuli 5  
Fatalem terram, mensis en uescimur, inquit.  
Centum oratores veniam, pacem que petenteis  
Ad Regem mittit lectos cum sorte Latinum:  
Qui cum pace etiam gnata connubia pactus,  
Hoc fortè Aleto Iunonis dissipat ira. 10  
Concurrunt dictis, quamuis pia fata repugnent.  
Belli causa fuit violatus vulnere ceruus.  
Tum gentes socia arma parant: fremit arma iuuentus.*

Octaui.

*Dat belli signum Laurenti Turnus ab arce, 15  
Mittitur & magni Venulus Diomedis ad urbem:  
Qui petat auxilium, & doceat que causa petendi,  
Aeneas Diuum monitis adit Arcada Regem  
Euandrum, Arcadia profugum, noua regna petentem.  
Accipit auxilium, huic gnatum, & socia agmina iungit 20  
Euander. Pallas fatis comes ibat iniquis.  
Iam que habilis bello, & maternis letus in armis,  
Fata que, Fortunas que Ducum, casus que suorum  
Sortitus clypeo, diuina intentus in arte est.*

Noni.

*Atque ea diuersa penitus dum parte geruntur: 25  
Iunonis monitu Turnus festinat in hostem.  
Teucrorum naues, Rutulis iaculantibus ignem,  
Nympharum in speciem diuino numine versa.  
Euryali, & Nisi ceptis fuit exitus impar. 30  
Pugnatur: castra Aeneade, vallum que tuentur.  
Audacem Remulum dat letho pulcer Iulus.*

Fit

*Fit via vi. Turnus Bitian, & Pandaron altum  
Deycit, & totis victor dat funera castris,  
Iam' que fatigatus recipit se in castra suorum.*

## Decimi.

- 5 *Concilium Diuis hominum de rebus habetur.  
Interea Rutuli portis circum omnibus instant.  
Aduenit Aeneas multis cum millibus heros,  
Mars vocat, & totis in pugnam viribus itur.  
Interimit Pallanta potens in proelia Turnus.*
- 10 *Caduntur' que Duces, cadit & sine nomine vulgus.  
Subtrahitur pugna Iunonis nomine Turnus,  
Aeneas perstat Mezentii cade piata,  
Et Lausum inuicta perimit per vulnera dextra.  
Mox ultor gnati Mezentius occidit ipse.*

15

## Vndecimi.

- Constituit Marti spoliis ex hoste tropeum  
Exanimus' que patri gnatum Pallanta remittit.  
Iura sepultura tribuit, tempus que Latinis.  
Euander patrios affectus edit in vrbe.*
- 20 *Corpora cesa virum passim digesta cremantur.  
Legati referunt Diomedem arma negasse.  
Drances & Turnus, leges aequante Latino,  
Concurrunt dictis. Aeneas imminet urbi:  
Pugnatur: vincunt Troes: cadit icla Camilla.*
- 25 *Deinde Duces castris donec cessere, minantur.*

## Duodecimi.

- Turnus iam fractis aduerso Marte Latinis,  
Semet in arma parat, pacem cupiente Latino,  
Foedus percutitur passuris omnia victis.*
- 30 *Hoc Turni luturna soror confundit, & ambos  
In pugnam populos agit, ementita Camertem,  
Aeneas volucris tardatur membra sagitta.*

g 4

Anxia

Anxia pro gnato seruauit cura parentis.  
 Vrbs capitur: vitam laqueo sibi finit Amata.  
 Aeneas Turnum campo congressus, utrinque  
 Circumsusa acie, vita spoliauit, & armis.

DIVERSORVM POETARVM IN  
 PRIAPVM LVSVS.

AD LECTOREM.

**C**ARMINIS incompti lusur lecturæ pro-  
 caces,  
 Conueniens Latio pone supercilium.  
 Non soror hoc habitat Phœbi, non Vesta  
 sacello,

Nec quæ de patrio vertice nata Dea est:

~~Quæ est nonnulla de sibi sanguen habet.~~  
~~Ad Priapum nonnulla de sibi sanguen habet.~~  
~~Ad Priapum nonnulla de sibi sanguen habet.~~

Ad Priapum.

Ludens hæc ego teste te, Priape,  
 Horto carmina digna, non libello,  
 cripsi non nimium laboriosè.

Nec Musas tamen, ut solent poëta,  
 Ad non virgineum locum vocaui.

Nam sensus mihi, cor' que defuisset,  
 Castas Pieridum chorum sorores

~~Ad Priapum nonnulla de sibi sanguen habet.~~  
 Ergo quidquid id est, quod otiosus  
 Templi parietibus tui notaui,  
 In partem accipias bonam rogamus.

Pria-